

EEN SPECIALE UITGAVE VAN DE WERKGROEP EN DE GROEN GROEP SPIJKERKWARTIER NOVEMBER 2005

Thialf: geen speelplaats voor bouwers! onze visie op Spijkerbroek

Het Arnhemse Spijkerkwartier is de afgelopen jaren uit een diep dal geklommen. Met de verwachte sluiting van het raamprostitutiegebied is de wijk bezig zich te ontdoen van de laatste vorm van overlast. Na de sluiting kan ook eindelijk dit stukje Spijkerkwartier grootscheeps gerenoveerd worden. De perspectieven zijn gunstig: het Spijkerkwartier is inmiddels een populaire woonwijk geworden ■ Makelaars verwachten een nog verdere stijging van de vastgoed prijzen en adviseren belangstellenden om nu een huis te kopen. Ten oosten van het prostitutiegebied ligt bouwgrond die, eenmaal bebouwd, gretig aftrek zal vinden. Maar daar liggen ook de plekken die het wonen in deze stadswijk zo bijzonder maken; bouwspeelplaats Thialf en de sportvelden. Hier moeten de investeringen in het raamprostitutiegebied worden terugverdiend ■ Althans, dat wil de gemeente. Maar de buurt denkt daar anders over. Men wil dat de terreinen beschikbaar blijven voor sport, spel, en recreatie. Met een buurtoversijgende waarde. Voor o.a. het Spijkerkwartier, het Broek en het Statenkwartier. Daarnaast mag de ruimte en de ruimtelijkheid die bouwspeelplaats Thialf nu biedt aan spelende kinderen niet aangetast worden ■ Deze brochure wil de lezer informeren en richting geven aan de discussie die al volop is losgebarsten.

HET GEBIED 'SPIJKERBROEK'

De begrenzing van het gebied (in deze brochure hierna 'Spijkerbroek' genoemd) wordt gevormd door de spoorlijn, de Dullertstraat, de C.A. Thiemestraat en de Thorbeckestraat. Het gebied ligt deels in het Spijkerkwartier en deels in het Broek, vandaar de naam. Binnen deze grenzen liggen de bouwspeelplaats Thialf, het Mozaïek College (voormalige Thorbecke scholengemeenschap) en de Hugo de grootschool. De rest van het terrein bestaat uit grasveld en de Molenbeek. De gronden van de Bouwspeelplaats en de Hugo de Grootschool zijn eigendom van de gemeente, de rest is particulier.

THIALF

De Bouwspiegelplaats Thialf was tot 1987 een zwembad. Het werd in de dertiger jaren aangelegd op een zompig terrein waar ook de leden van ijsclub Thialf in de winter hun baan-tjes trokken. De stad treurde na de sluiting, maar de wijk kreeg er een prachtige speelvoorziening voor terug. Op het terrein zijn heuvels opgeworpen waardoor voor kinderen spannende plekken te vinden zijn. Er is water en er zijn speeltoestellen. Op het geasfalteerde deel van het terrein worden skatelessen en fietslessen aan allochtonen gegeven. Thialf wordt door jong en oud gebruikt en niet alleen door Spijkerbuurtbewoners. Ook kinderen uit o.a. het Broek en het Statenkwartier zijn veelvuldig op Thialf te vinden.

Daarnaast heeft Thialf een unieke ruimtelijke kwaliteit. De verscholen ligging geeft geen overlast aan omwonenden want... die zijn er (bijna) niet!

DE SPORTVELDEN

Naast het Mozaïek College ligt een goed onderhouden grasveld, dat voorheen onderdeel was van de sportvelden van deze school. Nadat in 2004 het gymnastieklokaal afbrandde is het terrein d.m.v. een groot hek gescheiden.

THEO DE KEIJZER, PRINS HENDRIKSTRAAT

**IK VOETBAL REGELMATIG OP HET SPORTVELD.
HET IS DE PLAATS WAAR IK NIEUWE BURGERS
ONTMOET EN LEER KENNEN.**

De buurt heeft de plek al jaren in gebruik als sportveld. Het is de enige plek in de wijde omgeving waar voluit aan sport kan worden gedaan. Zonder dat ook maar iemand er last van heeft. De gebruikers komen niet alleen uit het Spijkerkwartier, maar ook uit het Broek en het Statenkwartier. Zelfs de brandweer- de kazerne is dichtbij- doet er aan sport.

SPEELPLEKKEN IN DE OMGEVING

Het Spijkerkwartier is een stenige wijk met een oppervlakte van 53 ha. 90% is bebouwd, 9% gaat op aan straten en stoepen. Er blijft 1% over voor recreatie.

Op sommige plekken zijn speelplaatsjes ingericht, maar deze zijn altijd bedoeld voor kinderen tot 6/8 jaar. Op het plein bij de Arcadeschool wordt (ongewenst) gevoetbald, het klankkast effect van de omringende bebouwing is zo groot dat bewoners er zeer veel overlast aan ondervinden.

In Spoorhoek is er een voorziening voor kleine kinderen, meer niet. Het Broek heeft meerdere voorzieningen voor, alweer, kleine kinderen en er is een (kleine) bouwspeelplaats. Kinderen uit het Broek kunnen voetballen in een voetbalkooi van beperkte omvang. Er zijn, op het Spijkerbroek na, geen mogelijkheden voor onbekommerd sport of spel voor kinderen ouder dan 6/8 jaar. Landelijk is dit beeld

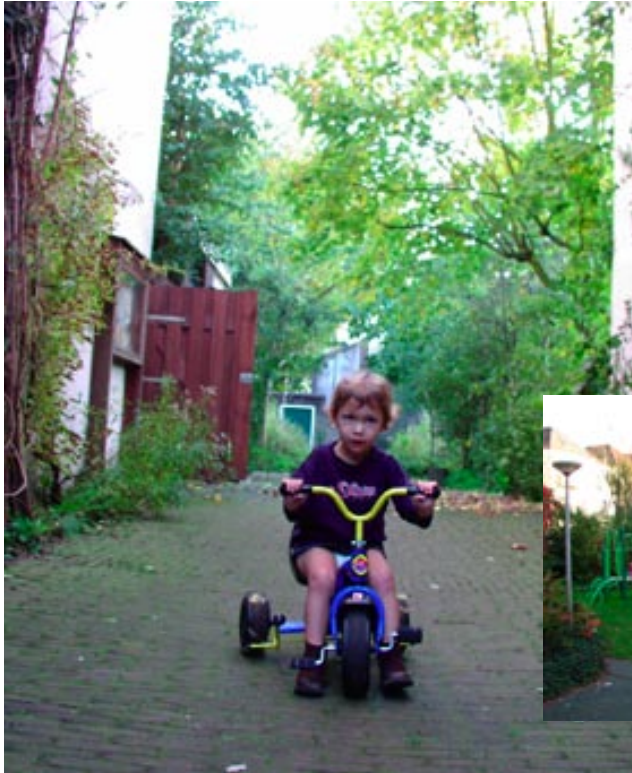

vaak niet anders. Nederland raakt zo volgebouwd dat er voor trapveldjes en speelplaatsen vaak geen ruimte overblijft. In de landelijke politiek gaan stemmen op om speelruimte in elke wijk bij wet verplicht stellen.

ELLY (MOEDER, OUD-KLEUTERLEIDSTER), PARKSTRAAT

HET IS VOOR EEN GOEDE ONTWIKKELING VAN KINDEREN HEEL BELANGRIJK DAT ZE BUITEN KUNNEN SPELEN

DE BINNENTUINEN

In een aantal van deze tuinen is speelgelegenheid van beperkte omvang voor kinderen van 6/8 jaar. De tuinen zijn zeer bekend vanwege de bijzondere inrichting en de rol die de bewoners er met zelfwerkzaamheid spelen. Als speelgelegenheid voor oudere kinderen zijn de tuinen ongeschikt. Er is te weinig ruimte, en binnen de omringende huizen ontstaat er snel geluidsoverlast (klankkast-effect).

RECREATIE

Het Spijkerkwartier heeft, na St. Marten en Klarendal de hoogste woning- en bevolkingsdichtheid van heel Arnhem. Er wonen in totaal 5785 mensen. Al deze mensen hebben minder dan 1m² tot hun beschikking voor sport, spel en recreatie... Maar dit cijfer zegt niet alles. De bewoners van het Spijkerkwartier maken geen ruzie als het gaat om de verdeling van de beschikbare ruimte en lijken er zelfs tevreden mee. Echter, als de beschikbare sport- en spel mogelijkheden van het Spijkerbroek worden aangetast, ontstaat er druk op de binnentuinen en veranderen de verhoudingen. Eén ding staat vast: hoe de ruimte ook zou worden herverdeeld, de mogelijkheden voor sport en spel worden minder en de kinderen zijn (weer) het slachtoffer.

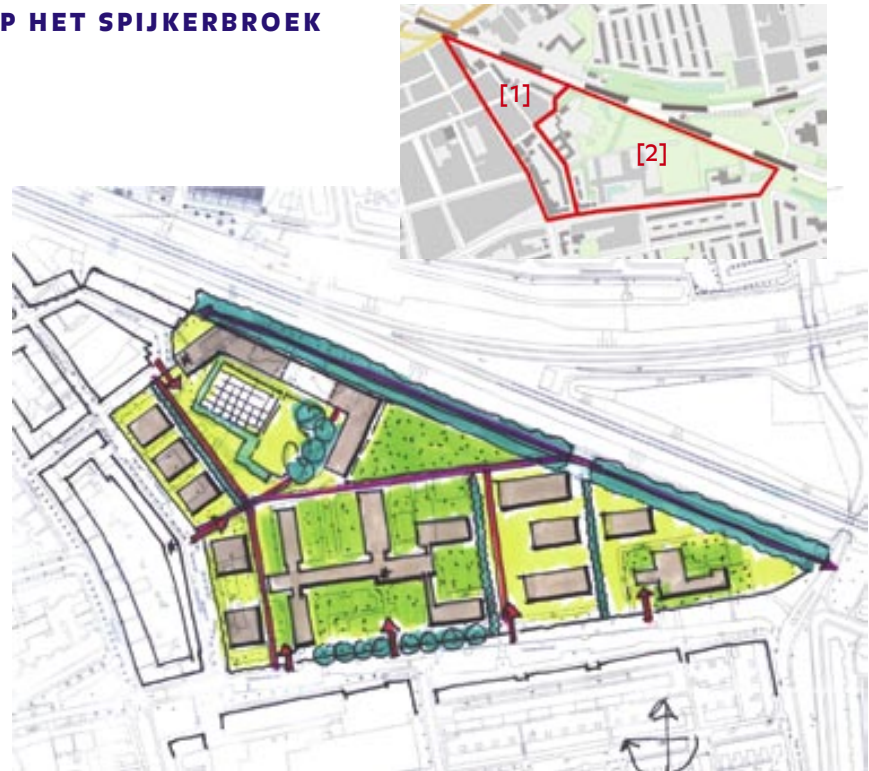

GEMEENTELIJK VISIE: BOUWEN OP HET SPIJKERBROEK

Verschillende wethouders op rij hebben de raad beloofd dat de beëindiging van raamprostitutie budgettair neutraal zou gebeuren. Om dat doel te verwezenlijken heeft de gemeente een visie ontwikkeld.

De visie bestaat grofweg uit twee delen: het opknappen van panden in het concentratiegebied [1] en nieuwbouwplannen in het Spijkerbroek [2]. Deze visie is nog geen plan en de buurt heeft inspraak. Maar deze inspraak heeft wel zijn kaders: de kosten van opknapp van het concentratiegebied moet wel gefinancierd worden uit het totale project herontwikkeling. Met andere woorden: het geld (€ 4 miljoen) moet in de wijk met nieuwbouw op o.a. het Spijkerbroek worden terugverdiend.

VISIE VAN DE BUURT: SPORT EN SPEL OP SPIJKERBROEK

Over het Spijkerbroek

- ▶ Het is een groene open ruimte in een dicht-bevolkte buurt met een belangrijk formaat en met een uitzonderlijke ruimtelijke kwaliteit.
- ▶ Het Spijkerbroek is groene long in een zeer stedelijk gebied. Een plek met een geweldige potentie aan recreatiemogelijkheden: je kunt dat opwaarderen, herinrichten, toegankelijker maken; maar de ruimtelijkheid van open en gesloten groen en het daarbij behorende gebruik moet gewaarborgd blijven.
- ▶ Volgens de Nederlandse Norm Gezond Bewegen moeten kinderen jonger dan 18 jaar minimaal 60 minuten per dag tenminste matig intensief lichamelijk actief zijn. Uit onderzoek blijkt dat bijna de helft van de onderzochte kinderen 'inactief' is. Het is dan ook belangrijk kinderen te stimuleren meer te bewegen. Eén van de maatregelen die hieraan kan bijdragen is het 'beweegvriendelijk' (her)inrichten van

stadswijken. Het Spijkerbroek is de plek om een dergelijke maatregel uit te voeren.

- ▶ Ook volwassenen wordt steeds vaker geadviseerd voldoende te bewegen.
- ▶ Onze samenleving is de laatste 30 jaar sterk veranderd. Mensen zijn steeds individualistische en minder bereid iets voor een ander over te hebben. Daarom moet de Gemeente het ontstaan van nieuwe verbanden stimuleren. Dat kan uitstekend met mogelijkheden van het Spijkerbroek.

Over Thialf

- ▶ Thialf nodigt uit om te bewegen. Het is een plek waar kinderen zich uit kunnen leven; een plek waar ze nog echt verstoppertje kunnen spelen. Waar bomen zijn uitgevonden om in te klimmen. Alleen op Thialf kun je nog klimmen en ravotten in het groen. “Spelen in de heuvels” noemen de kinderen dat.
- ▶ Thialf is een rustpunt met een zeldzame ruimtelijke kwaliteit. Er wonen geen mensen

omheen die zich ergeren aan het lawaai. Het geluid van ravottende kinderen smooft in de omliggende wallen, bomen en struiken. Dit moet zo blijven.

► Thialf gaat verder dan het Spijkerkwartier. Het zijn niet alleen de kinderen uit de buurt die er komen. Thialf heeft een veel bredere functie. Ook de kinderen uit het Broek en het Statenkwartier zijn er te gast.

► Thialf krijgt een veilig imago als de prostitutie weg is. Ouders zullen zich niet meer door de aanwezigheid van de prostitutie gehinderd voelen om hun kinderen er te laten spelen.

► Het slechte imago van raamprostitutie maakte de directe omgeving van Thialf ongeschikt voor nieuwbouwplannen.

Nu deze belemmering naar verwachting verdwijnt moet de gemeente niet toegeven aan de verleiding om te bouwen, maar het terrein juist daar tegen beschermen.

► Er zijn samenwerkingsverbanden met de SKAR, de Lommerd, de Circus en theater-

school Poehaa, de Arcadescholen en de Hugo de Grootsschool. Deze samenwerkingsverbanden zijn gericht op het kind. Thialf is een belangrijke netwerkplek.

- ▶ Thialf is een ontmoetingsplek voor de buurt.
- ▶ Thialf ligt in een verkeersluwe omgeving.

Kinderen worden niet gehinderd door automobilisten en kunnen de bouwspiegelplaats gemakkelijk bereiken.

- ▶ Thialf zal nog beter tot zijn recht komen met betere ontsluiting.

Het sportveld bij het Mozaïek-College

- ▶ Het enige vrij toegankelijke sportveld in de binnenstad waar je zo maar kunt sporten.
- ▶ De brandweer traint er bijvoorbeeld. Het sportveld ligt dichtbij de kazerne. Vanwege onregelmatige diensten kunnen brandweermannen er altijd terecht om er in de buitenlucht te trainen: goed voor de conditie en gezondheid.

- ▶ Groepen jongeren (autochtoon en allochtoon) maken samen afspraken om er te sporten. De sportvelden zijn een plek waar integratie lukt!

- ▶ Geen bouwplannen in dit deel van het gebied.

CONCLUSIE: BEPERKT BOUWEN, SPORT EN SPEL VOOROP!

De gemeente heeft miljoenen geïnvesteerd in de beëindiging van raamprostitutie en wil dat graag in het project herontwikkeling terugverdienen. Na alle overlast en strijd is dit streven voor de buurt een pijnlijk gegeven. De buurt vindt het niet eerlijk dat deze rekening eenzijdig aan het Spijkerkwartier wordt gepresenteerd.

Dat wil niet zeggen dat er geen bouw mogelijkheden zijn. De locaties daarvoor zijn al eerder in het bestemmingsplan Spijkerkwartier/ Spoorhoek opgenomen. Deze nieuwbouw zal de sociale controle in het gebied ten goede komen. Ook dat is een wens die leeft.

Het Spijkerbroek is een plek waar kinderen maar ook volwassenen zich uit kunnen leven. Dat is, naast onderwijs, de primaire functie van het gebied. Deze functie moet behouden blijven en worden versterkt. Dat moet het uitgangspunt zijn bij de toekomstige ontwikkelingen!

**Wergroep en Groengroep Spijkerkwartier
November 2005**

**DEZE TENT MOET
OPEN BLIJVEN!**